

Una setmana de mal temps

Els experts veuen anòmal
un temporal així a l'hivern

► L'escalfament del mar i l'aire apunta a una relació amb el canvi climàtic

► Fenòmens així són més propis de la tardor, segons els climatòlegs

MICHELE CATANZARO
BARCELONA

Borrasques com el temporal *Gloria* no són fenòmens anòmals per si mateixos. El que és insòlit és que tinguin lloc a l'hivern i no pas a la tardor. El fet que el mar i l'aire siguin cada vegada més càlids és una de les causes d'aquesta anomalia. Fenòmens com aquests es produiran cada vegada més, per culpa del canvi climàtic.

«Es tracta d'un mecanisme meteorològic típic, però no en aquesta època de l'any», afirma Jordi Mazón, expert en Meteorologia de la Universitat Politècnica de Catalunya. El que ha passat és que una llengua d'aire fred (gota freda o DANA) ha arribat des del nord i ha xocat amb l'aire càlid del Mediterrani. Això ha generat una depressió: una espècie de remolí de baixa pressió, que causa forts vents i arrossega la humitat del mar cap a la costa. Quan l'aire càlid i humit puja cap a l'aire fred, es condensen uns núvols (cumulonimbes) que descarreguen fortes pluges (pluges convectives) i causen un temporal de llevant.

«Això és més propi de la tardor, quan el mar i l'aire són més càlids, com va passar en el temporal del 2001. Però avui tant el mar com l'aire tenen més temperatura a l'hivern, a causa del canvi climàtic», explica Carmen Llasat, catedràtica de Física de l'Atmosfera a la Universitat de Barcelona. Tenir pluges continuades al gener és normal; ja el 1996 hi va haver un episodi greu d'inundacions. També hi pot haver crescudes de rius per la fusió de les neus. Però el *Gloria* és excepcional: l'augment de les temperatures incrementa l'evaporació i l'energia present a l'atmosfera, que es tradueixen en pluges més intenses. Mazón observa que l'aire del nord és més fred en aquesta època de l'any, cosa que contribuiria a generar

DIARI DE MALLORCA / JOAN SEGUÍ

► Embarcacions bolcades al port de Pollença, a Mallorca, ahir.

LLEVANT / F. CALABUIG

► Un home camina entre la pedra a Picassent (València).

el contrast tèrmic suficient per desencadenar la tempesta. L'investigador remarca que hi ha altres ingredients en joc. Per exemple, la crítica situació del delta de l'Ebre es deu a la gestió del riu: pantans i embassaments han reduït la capacitat del riu de regenerar les platges. «La comunitat científica des dels anys 90

que avisa que un dels aspectes clau del canvi climàtic és la intensificació dels extrems», afirma Manola Brunet, directora del Centre de Canvi Climàtic (C3) de la Universitat Rovira i Virgili. «L'augment de concentració de gasos amb efecte d'hivernacle produeix més calor a l'aire. Un aire més càlid té més capacitat

de contenir vapor. En conseqüència, cada vegada que l'atmosfera es desestabilitza, plou de manera més intensa», resumeix la investigadora.

GESTIÓ DEL RISC // En el cas del Mediterrani, les prediccions climàtiques diuen que plourà menys en conjunt, però les descàrregues intenses seran cada vegada més freqüents. Quant als vents intensos, hi ha més incerteses: els científics desconeixen si el canvi climàtic augmentarà la intensitat dels vents, afirma Llasat. En el cas del *Gloria*, la seva força és el resultat de la combinació entre la baixa pressió al sud d'Europa i l'alta pressió al nord.

«S'han de reduir les nostres emissions; és la manera més efectiva i menys costosa per prevenir aquests problemes», afirma Brunet. «La gestió del risc s'ha d'integrar en les polítiques territorials, coordinant diferents departaments i diferents nivells de l'Administració», afirma Annalies Broekman, investigadora en gestió de l'aigua del Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF).

Broekman apunta contra la canalització de rius, les infraestructures en zones inundables, les construccions en primera línia de platja i els espigons. «El *Gloria* no tindria ni de lluny aquest impacte si la gestió no es fes d'esquena al territori», conclou. ≡

El president
Sánchez visita
avui les zones
més afectades

EL PERIÓDICO
MADRID

El president del Govern, Pedro Sánchez, va anunciar ahir a la nit una visita a les zones més castigades per la borrasca *Gloria*, que ha segat la vida d'almenys 10 persones després del seu pas per l'est d'Espanya, mentre continua la recerca de quatre persones desaparegudes més. El cap de l'Executiu sobrevolarà aquest matí el litoral del Maresme i el delta de l'Ebre i es desplaçarà després a Cala Ratjada, a les Balears, on saludarà els efectius d'emergències desplegats a la zona i compartirà davant dels mitjans de comunicació.

Des de diumenge, les ratxes de vent han superat els 144 quilòmetres per hora, les nevades han sigut de més d'un metre, les pluges han acumulat més de 550 litres en 24 hores en alguns punts i s'han registrat onades de més de 14 metres. Tot això ha causat pèrdues milionàries.

El recompte de víctimes mortals va sumar ahir a la nit un home de Palafrugell (Baix Empordà), de 69 anys, que va caure al mar a Palamós, on estava amarrant la seva embarcació en

La borrasca, amb
onades de 14 metres i
vents de 144 km/h, remet

una zona restringida del port. La seva és la primera mort per culpa del temporal a Catalunya.

Unes hores abans, havia sigut localitzat en el curs del riu Guadalest, a Alacant, un altre home, aquest de 67 anys, que estava desaparegut. També ahir va ser localitzat un cadàver sota la runa d'una casa a Alcoi. I un altre home va morir al quedar atrapat en un hivernacle a Níjar (Almeria) per una gran tromba de pluja i calamarsa.

A més, es van confirmar dues noves víctimes mortals pel temporal: dues persones sense llar que van ser trobades al carrer, una a la localitat valenciana de Carcaixent i una altra a Almeria. Les altres quatre víctimes són un home de 63 anys colpejat per una teula enderrocada pel vent a Àvila; una dona de 54 anys que dormia al ras a Gandia; un home trobat sobre la neu a Moixent (València), i un altre que va ser arrossegat per un vehicle quan posava les cadenes al cotxe a Astúries. ≡